

Resultaten rivierafvalonderzoek 2017

In de zomer van 2017 is een grootschalig onderzoek van start gegaan om de hoeveelheid, samenstelling en herkomst van afval in de Maas en Waal de komende jaren te onderzoeken. Dit onderzoek is onderdeel van Schone Rivieren, een initiatief van Stichting De Noordzee, Plastic Soup Foundation en IVN Natuureducatie. Het doel van dit allereerste rivierafval onderzoek is het identificeren van bronnen van afval zodat deze aangepakt kunnen worden. Dit draagt bij aan de ultieme doelstelling van Schone Rivieren: geen enkel stukje plastic afval drijft meer via rivieren naar zee.

Methode

Het rivierafvalonderzoek wordt uitgevoerd op basis van de OSPAR Beach Litter Monitoring methode. Dit is een internationaal erkende methode voor het onderzoeken van afval op stranden. De methode is aangepast zodat deze toepasbaar is op de oevers van rivieren. In het hele stroomgebied van de Waal en Maas in Nederland zijn tracés geselecteerd, om zo het afval dat aanspoelt of wordt achtergelaten op de oevers te onderzoeken.

Citizen Science

Hiervoor zijn vrijwilligers opgeleid die een vast tracé toegewezen krijgen om deze systematisch te monitoren. De komende vijf jaar zullen ze dit twee keer per jaar doen. Uiteindelijk zullen er 500 rivierafval onderzoekers worden opgeleid. Daarnaast voeren IVN, Stichting De Noordzee en Plastic Soup Foundation zelf ook controlemetingen uit om de kwaliteit te waarborgen.

Een meetvak bestaat uit 100 meter rivieroever. Al het afval vanaf de waterlijn tot aan de aaneengesloten begroeiing wordt verzameld en op de turflijsten genoteerd. Deze gegevens zijn vervolgens ingevoerd in onze database en geanalyseerd.

ONDERZOEK LOCATIES

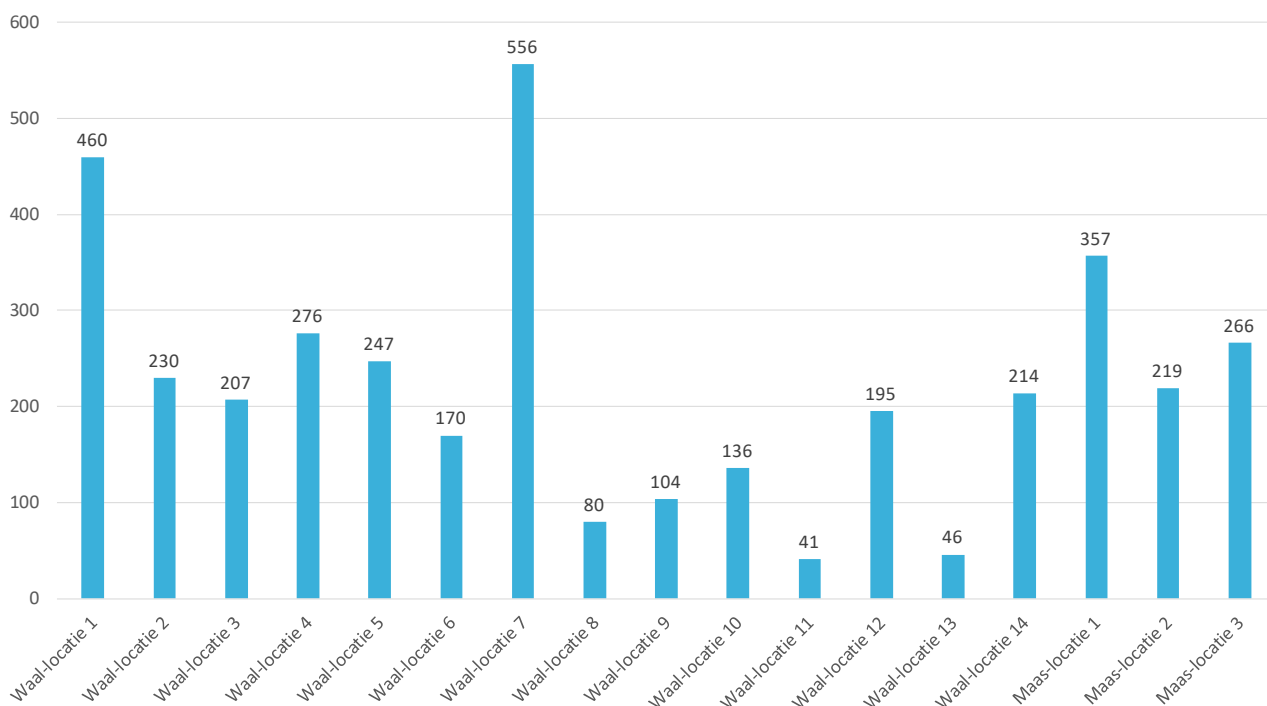
SCHONE RIVIEREN

RESULTATEN & ANALYSE

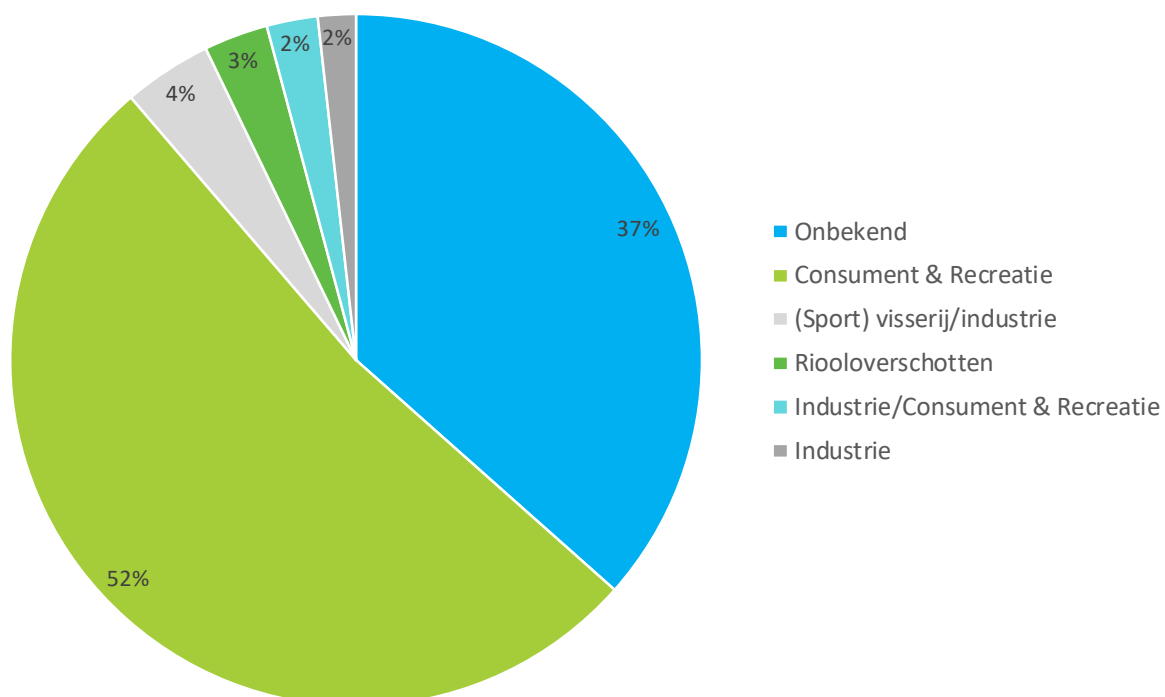
Onderstaande analyses zijn gemaakt op basis van de eerste metingen in 2017: 14 metingen aan de Waal en 3 metingen aan de oevers van de Maas.

Aantal gevonden afvalitems per monitoring per 100 meter rivieroever - Schone Rivieren 2017

Samenstelling resultaten eerste monitoringsresultaten - Schone Rivieren 2017

BIJZONDERE VONDSTEN

- Kunstgebit
- Deels verbrande studieboeken
- 234 drankblikjes op 1 tracé
- Een stapel laminaat
- Surfplank
- Fauteuil
- Autoband

SCHONE RIVIEREN

RIVIERAFVAL TOP 15

- 1 Ondefinieerbare stukken en folie plastic <50cm
- 2 Snoep, snack, chipsverpakking en lolliestokjes
- 3 Drankblikjes
- 4 Drankverpakkingen plastic (flessen, wikkels en doppen)
- 5 Stukjes glas
- 6 Sigarettenfilters
- 7 Touw en koord diameter <1cm
- 8 Stukjes papier o.a. verpakkingen
- 9 Wattenstaafjes
- 10 Voedselverpakkingen o.a. frietbakjes
- 11 Porschuim, piepschuim en schuimrubber
- 12 Glazen flessen
- 13 Kroonkurken
- 14 Kleine plastic tasjes
- 15 Industrieel verpakkingsmateriaal

Conclusies

Rivieren zijn een aanzienlijke bron voor de plastic soep in zee. Het uiteenvallen van grote stukken plastic tot kleinere stukjes en folies begint al in de rivieren: veel afval is zodanig verweerd dat het lastig is de bron te herleiden (zie nummer 1).

Er worden veel verpakkingsmaterialen aangetroffen zoals chips-, snoep- en snackverpakkingen, gemiddeld 25 stuks per 100 meter. Daarnaast staan plastic drankverpakkingen (flesjes, doppen en wikkels) en glazen flessen en blikjes - in de lijst van meest voorkomende items. In totaal liggen er gemiddeld 40 drankverpakkingen op 100 meter rivieroever.

Meer dan 52% van de top 15 van meest gevonden items is consumenten en recreanten afval.

Er vindt ook moedwillige dumping plaats van grof afval, zoals een stapel laminaat, een fauteuil en een volle vuilniszak.

Disclaimer: In dit rapport staan de eerste resultaten op basis van een klein aantal monitoringen langs de Maas en de Waal. Er is nog geen statistische analyse mogelijk, want per locatie is één keer gemeten. Door alle locaties de komende jaren meerdere keren te monitoren ontstaat er een robuuste dataset.

